Hukuk Bölümü 2011/173 E. , 2011/224 K.

- 4915 SAYILI KARA AVCILIĞI KANUNU UYARINCA VERILEN IDARI PARA CEZASINA KARŞI AÇILAN DAVANIN, ADLİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESI GEREKTIĞI HK.

  - YÜKSEK DENİZCİLİK OKULU VE DENİZCİLİK MESLEK OKULU VE KURSLARI HAKKINDA KANUN (MÜLGA) (4915) Madde 1

"İçtihat Metni"

Davacı : C.F.

Davalı : İzmir Valiliği (İl Çevre ve Orman Müdürlüğü)

O L A Y : İzmir Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü'nün 12.04.2010 gün ve 13 sayılı idari yaptırım karar tutanağı ile, iki adet kınalı keklik ile keklik yakalamada kullanılan tuzakla yakalandığından dolayı 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun 14/2, 6/2 ve 5/1-2 maddelerine muhalefet ettiğinden bahisle davacıya idari para cezası verilmiş, 12.04.2010 gün ve 2954 sayılı yazı ile davacıya bildirim yapılmıştır.

Davacı, para cezasına karşı adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

URLA SULH CEZA MAHKEMESİ: 08.06.2010 gün ve D.iş No: 2010/137 sayı ile; 5326 Sayılı Yasanın 27. maddesine 5360 sayılı Yasanın 34. maddesi gereğince eklenen 8.fıkrasındaki, idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülür hükmü göz önüne alındığında, itirazı incelemenin idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar kesinleşmiştir.

Davacı, bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İZMİR 4. İDARE MAHKEMESİ: 12.04.2011 gün ve E: 2010/1089, K: 2011/463 sayı ile; 5326 sayılı Yasa'nın 27/8. Maddesinde "İdari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görevalanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülür." hükmüne yer verildiği; bu hükme göre, idari yaptırımlara karşı ancak idari yargının görevalanına giren bir başka kararın varlığı halinde söz konusu yaptırımın idari yargı merciinde görüleceği, idari yaptırımlara karşı yasada açıkça idari yargının görevalanına girdiği gösterilmeyen hallerde ise 5326 sayılı Yasa uyarınca adli yargı yerlerinde dava açılacağının kurala bağlandığı; 4915 sayılı Kanun ile kesilen para cezalarına yapılacak itirazların belirlendiği 30/2. maddesinin, 08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5728 sayılı Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 578.maddesiyle yürürlükten kaldırıldığının görüldüğü; dava dosyasının incelenmesinden, 3.4.2010 günü yapılan ihbar üzerine Urla ilçesi, Çamlıçay Mahallesi, Kimtaşlık alanı civarında yapılan araştırmada davacının iki adet kınalı keklik ile keklik yakalamada kullanılan tuzakla yakalanması sonrası 4915 sayılı Kanun uyarınca 742,00 TL para cezası verilmesi yolundaki il Çevre ve Orman Müdürlüğü'nün 12.04.2010 gün. ve 13 sayılı kararının alındığı, bu karara Urla Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2010/137 Değ. İş. Esasına alınan dilekçe ile itiraz edildiği, Urla Sulh Ceza Mahkemesi 08.06.2010 günlü karar ile davada görevsizlik kararı verildiği, bu karar üzerine 28.06.2010 dava dilekçesi ile bakılan davanın açıldığının anlaşıldığı; bakılan davada, dava konusu para cezasının dayanağı davacının avlamasının tespiti sırasında, keklik tuzağı ve kekliklere el konulması ve 3. kişiye yediemin olarak verilmesi işlemleri tedbir niteliğinde olduğundan, para cezası ile birlikte idari yargının görev alanına giren herhangi bir işlemin tesis edilmediği kanaatiyle bakılan davanın adli yargı mahkemelerince görülmesi gerektiği sonucuna ulaşıldığı gerekçesiyle davanın, 2577 sayılı Kanunun 15.maddesinin (1a) bendi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş; bu karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 03.10.2011 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre: Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı ilke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve işleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. idari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği..." açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

Adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın ise adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

1.7.2003 tarih ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun 14.maddesinin ikinci fıkrasında avlaklarda, avcılık belgesi ve avlanma izni olmadan avlanılamayacağı; 6.maddesinin ikinci fıkrasında, zehirle avlanmanın yasak olduğu, haznesi iki fişek alacak şekilde sınırlandırılmamış otomatik, yarı otomatik, pompalı ve benzeri yivsiz av tüfekleri ile havalı tüfek ve tabancaların avda

kullanılamayacağı, eğitilmiş hayvanlarla ve mücadele kapsamında kullanım yeri, şekli ve özellikleri Merkez Av Komisyonunca belirlenecekler dışında kara, hava araçları ve yüzer araçlarla, ses, manyetik dalga, ışık yayan araç ve gereçler, canlı mühre, tuzak, kapan ve diğer benzeri araç, gereç ve usullerle avlanılamayacağı, avda kullanımı Merkez Av Komisyonu kararı ile men edilen ses ve manyetik dalga yayan cihazlar, tuzak ve kapanlar ile benzeri araç ve gereçlerin pazar ve ticarethanelerde bulundurulması ve satışının yasak olduğu, özellikleri Merkez Av Komisyonunca belirlenenlerin dışında gümeler kurulamayacağı ve bu gümelerde avlanılamayacağı; 5. maddesinin bir ve ikinci fıkralarında tespit edilen av miktarları ve avlanma süreleri dışında avlanılamayacağı hükümlerine yer verilmiş; 21. maddesinde, yasaklara uymama; 24. maddesinde, avlanma esaslarına uymama ve belgesiz avlanma halinde verilecek cezalar düzenlenmiş; maddelerde 23.1.2008 gün ve 5728 sayılı Kanun'un 507. ve 510. maddeleri ile değişiklik yapılmış; 30. maddesinin ikinci fıkrasında ise, verilen para cezalarının, 11.2.1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre sahiplerine tebliğ edileceği, bu cezalara karşı, tebellüğ tarihinden itibaren yedi gün içinde, idare mahkemesine itiraz edilebileceği, itirazın idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmayacağı, bu konuda idare mahkemelerince verilen kararların kesin olduğu öngörülmüşken, 23.1.2008 gün ve 5728 sayılı Kanun'un 578. maddesi ile, 30. maddenin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır. 5728 sayılı Kanun hükümleri 8.2.2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Olayda, para cezasının kaldırılması istemiyle dava açılmış olup; 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nda son haliyle idari para cezasına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

Öte yandan; Kabahatler Kanunun 6.12.2006 gün ve 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesi ile değiştirilen 3. maddesinde, "(1) Bu Kanunun;

a) İdari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır"; Kanunun "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında ise, "idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir" düzenlemeleri yer almıştır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nda idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Yasa hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Sulh Ceza Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Urla Sulh Ceza Mahkemesi'nin 08.06.2010 gün ve D.İş No:2010/137 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 03.10.2011 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.